

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-471-9-63>

**MODERN TENDENCIES IN THE DEVELOPMENT
OF INTERNATIONAL OFFSHORE ZONES**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНИХ ОФШОРНИХ ЗОН**

Міжнародні офшорні зони відіграють важливу роль у сучасному економічному середовищі, оскільки вони є привабливим сектором для національних компаній, пропонуючи такі сприятливі умови, як пільгове оподаткування, обмежені вимоги до звітності та зобов'язання щодо конфіденційності.

При зростанні кількості компаній, які користуються офшорними послугами, одночасно підвищується ризик фінансових шахрайств та економічних злочинів, пов'язаних з офшорною діяльністю. Для забезпечення ефективного функціонування національних економік необхідно ретельно досліджувати поточний стан, виявляти переважаючі тенденції, визначати проблеми та пропонувати шляхи вирішення.

Міжнародна офшорна зона є країною або частиною країни, де зареєстровані компанії (нерезиденти) отримують низку переваг, включаючи прискорений процес реєстрації та ліквідації, пільгове оподаткування, конфіденційність засновників і бенефіціарів, відсутність валютного контролю, встановленого державою, мінімальна звітність та перевірки [1]. Це визначення охоплює такі характеристики, як пільговий режим оподаткування, створення сприятливого монетарного та фінансового середовища, відсутність валютних обмежень, спрощена звітність або її відсутність, гарантія конфіденційності та економічна ефективність для створення та підтримки підприємницької діяльності. Статистика свідчить про те, що через міжнародні офшорні зони проходить приблизно 25% світового капіталу та до 60% світових фінансових потоків, що підкреслює їх активну роль у міжнародному перерозподілі капіталу [2].

Конфіденційність і обмежена звітність, характерні для офшорних юрисдикцій, ускладнюють визначення точної суми капіталу, зосередженого в офшорах. Визнаючи впливову роль офшорного бізнесу в національній і світовій економіці, законодавці докладають спільних зусиль для вдосконалення законодавчої бази, що регулює офшорну діяльність. Незважаючи на податкові переваги, зменшення зобов'язань щодо звітності та конфіденційності, ці особливості також роблять

офшорні зони сприйнятливими до зловживань для фінансового шахрайства, приховування доходів та незаконної діяльності [3].

Окремі міжнародні офшорні зони мають унікальні особливості щодо надання пільг, і встановлення низьких ставок податків, що може зменшити можливості для фінансових маніпуляцій. Враховуючи глобальний вплив офшорного бізнесу, посилення співпраці між країнами має важливе значення для галузевої ефективності. Визначення дозволених, заохочуваних, обмежених і заборонених галузей і секторів має вирішальне значення. З економічної точки зору існує потреба у диверсифікації фінансових інструментів депозитно-інвестиційного характеру, призначених для компаній-експортерів на національному ринку [4].

Щоб відповідати критеріям прийнятних характеристик хеджування ризику та високої норми прибутку, світова фінансова практика часто використовує «інфраструктурні облигації», що залежить від існування організованого та ліквідного фондового ринку в країні. Використання цих інструментів довело свою ефективність у зменшенні впливу капіталу, включаючи перенаправлення в офшорні зони, на основі міжнародних прецедентів [5].

На нашу думку, введення заходів щодо обмеження експорту капіталу нині стає обов'язковим. Також надзвичайно важливо запровадити протоколи для автоматичного обміну інформацією з країнами-партнерами. Це передбачає обов'язкове декларування участі та бенефіціарного володіння капіталом, а також розкриття інформації про існування іноземних банківських рахунків. Крім того, запровадження обмежень щодо офшорних компаній, розширення сфери діяльності іноземних банків з національним капіталом за кордоном та диверсифікація фінансових інструментів на національному фінансовому ринку є важливими кроками для задоволення потреб економіки держави. Вирішення цих аспектів сприятиме прозорому та ефективному регулюванню бізнесу в усіх секторах, пом'якшенню економічних наслідків незаконного відтоку капіталу до міжнародних офшорних зон.

Таким чином, міжнародні офшорні зони суттєво впливають на світову економіку, сприяючи глобальному перерозподілу капіталу. Наразі проводяться спільні зусилля щодо регулювання офшорного бізнесу, насамперед шляхом розробки комплексної законодавчої бази. Для створення сприятливих умов функціонування та розвитку міжнародних офшорних зон необхідний цілісний підхід до регулювання, який повинен охоплювати економічні, інституційні, адміністративні та правові аспекти, а також сприяти міжнародній співпраці з іншими країнами.

Література:

1. Вінічук, М. Використання офшорних зон як спосіб ухилення від оподаткування. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №1 (61). С. 79–88. URL: <https://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/view/375> (дата звернення 21.12.2023)

2. Світовий атлас даних. URL: <https://knoema.ua/atlas/> (дата звернення: 21.12.2023).
3. Комар І.С. Види офшорних зон та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку. *Ефективна економіка*. 2014. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?=1&z=3111> (дата звернення 21.12.2023)
4. Карлін М. І., Івашко О. А. Інвестиційні офшори: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 292 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/87102.pdf> (дата звернення 21.12.2023)
5. Луцишин З. Офшорні фінансові центри у глобальному русі капіталів. *Міжнародна економічна політика*. 2017. № 2 (27) С. 62–94. URL: http://ierjournal.com/journals/27/Lutsyshyn_Mekhtiiiev.pdf (дата звернення 21.12.2023).